

Próbaszüret 2020. szeptember 7.
Tokaji Kutatóintézet

Az elmúlt hét során jelentősebb változás nem történt a klimatikus tényezőkben a Tokaji Borvidéken. Elenyésző mennyiségben és kevés helyen jelentkezett csapadék. Szeptember 2-án viszont lehűlést tapasztalhattunk 20 °C körüli maximummal, amelyet hét második felében a hőmérséklet emelkedése kísért. A szőlőfürtök egészségi állapotában nem volt tapasztalható jelentős változás. Ahol már kialakult a bogyók felrepedésével az ecetes rothadás, ott továbbra is jelen van. Emellett az aszúsodás kezdeti folyamatai is nyomon követhetőek voltak.

A Kutatóintézet próbaszüreteiben a Furmint, Hárslevelű és Sárgamuskotály fajták mintái kerülnek feldolgozásra. A begyűjtött fürtökből préselt mustok labor eredményeit az 1. táblázatban összefoglalva tanulmányozhatják az érdeklődők.

1. táblázat A Kutatóintézet must mintáinak cukor, sav és pH értékei

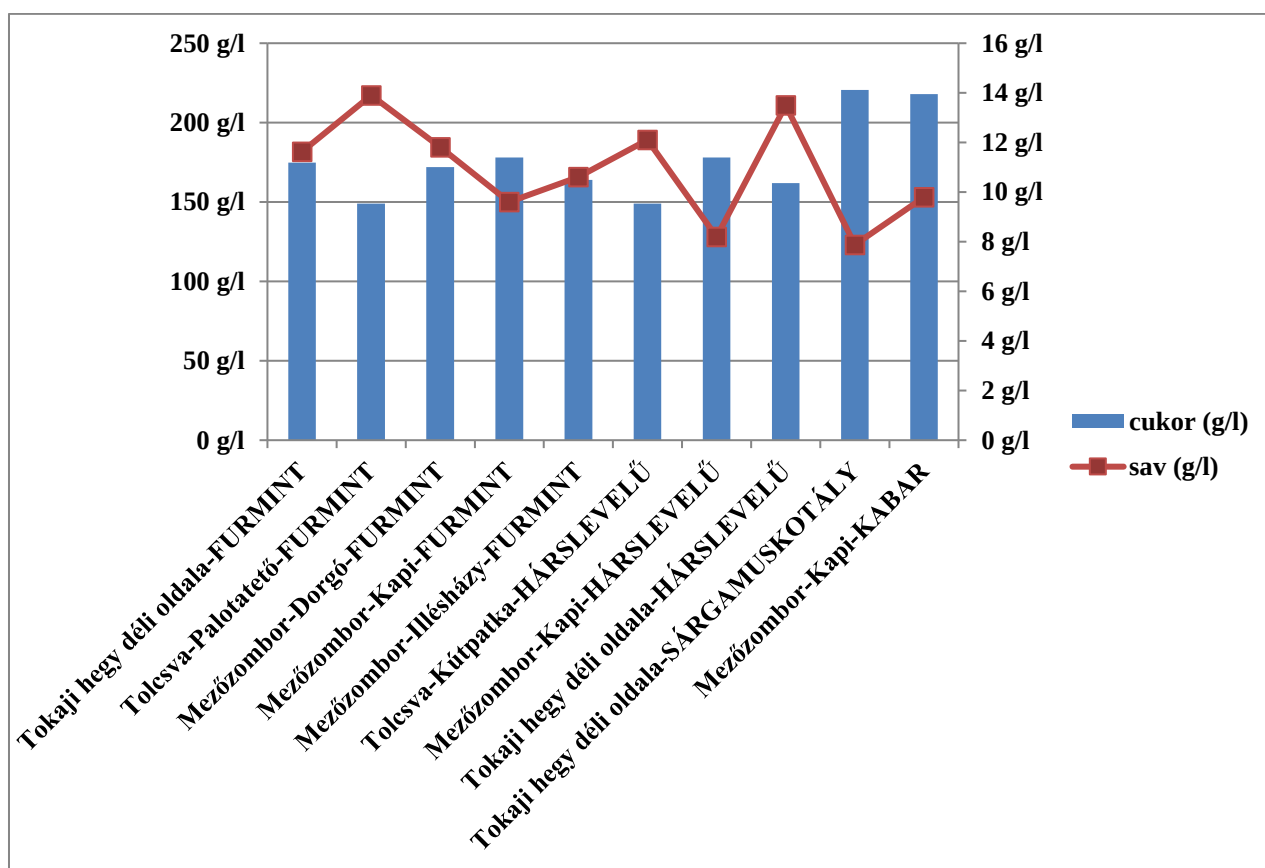
Település/dűlő/fajta	augusztus 31.			szeptember 7.		
	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Tarcal, Szarvas, Furmint (T85)	153	15,34	2,86	154,5	14,16	3,04
Mezőzombor, Szemere, Furmint	131,1	17,5	2,76	154,5	13,98	2,91
Tállya, Nyergesek, Furmint	150,6	14,33	2,88	156,5	13,42	2,97
Bodrogolaszi, Pajzos, Hárslevelű	144,5	12,46	2,97	142,5	12,15	3,00
Mezőzombor, Galambos, Hárslevelű	178	11,52	2,87	164,6	9,96	3,00
Tállya, Nyergesek, Hárslevelű	159,2	14,97	2,87	163	12,44	3,20
Bodrogolaszi, Pajzos, Sárgamuskotály	197	8,23	3,11	199,8	7,92	3,17
Tarcal, Szarvas, Sárgamuskotály	200,7	8,38	3,12	204,5	7,44	3,18
Tállya, Pipiske, Sárgamuskotály	181,7	11,85	2,99	201,5	10,16	3,24

(Megjegyzés 180 gramm/liter cukortartalom megfelel 17 MM^o –nak)

A mintaterületek szolgáltatta mustok analitikai értékeit a szakmai partnereinktől származó adatsorokkal is kiegészítettük (2. táblázat). A méréseik segítségével jobban nyomon követhető az érésmenet alakulása a Tokaji Borvidéken, amelyet az 1. ábra diagramja is bemutat.

2. táblázat Az önkéntes must minták cukor, sav és pH értékei

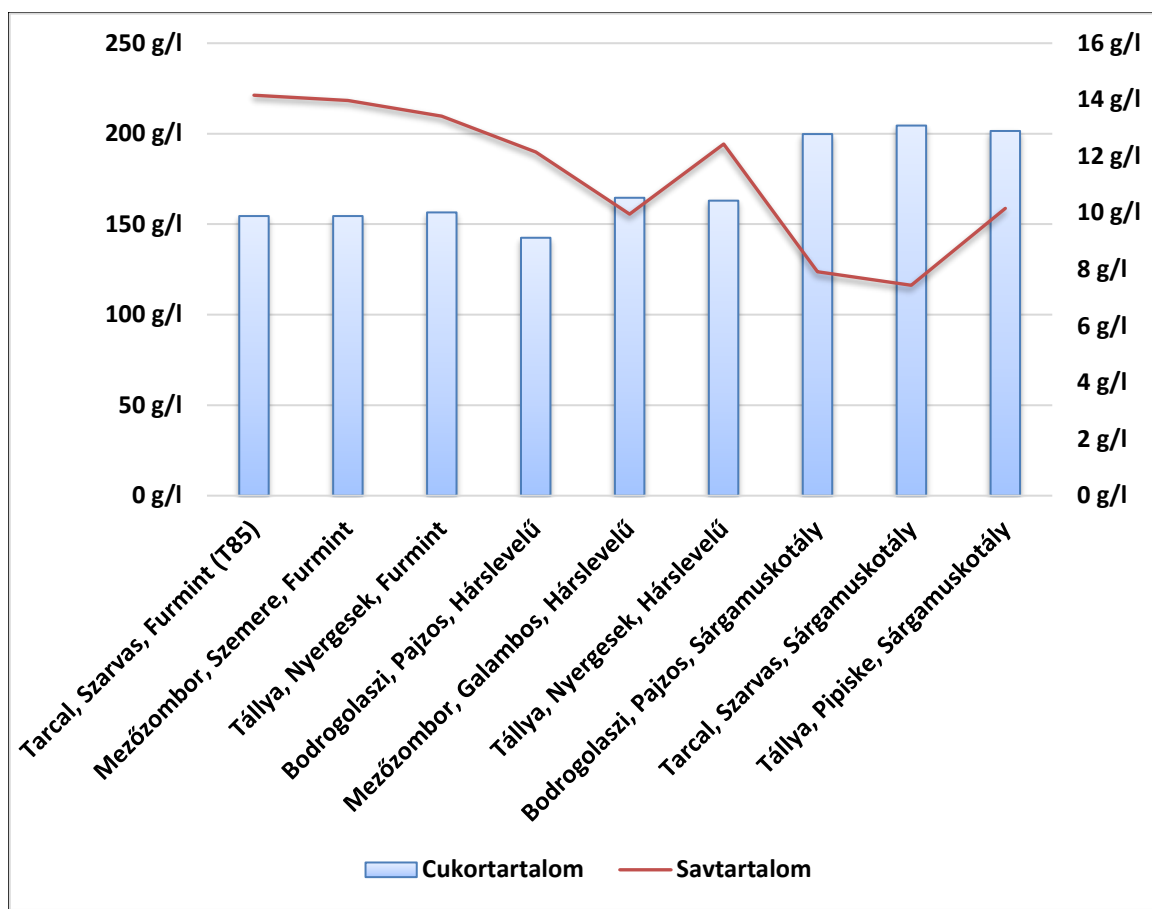
Szőlőfajta	Próbaszüret helye	Próbaszüret ideje	cukor (g/l)	sav (g/l)	pH
Furmint	Tokaji hegy déli oldala	2020.08.31	174,7	11,625	na.
Furmint	Tolcsva-Palotatető	2020.09.03	149	13,9	2,97
Furmint	Mezőzombor-Dorgó	2020.09.02	172	11,8	3,08
Furmint	Mezőzombor-Kapi	2020.09.02	178	9,6	2,96
Furmint	Mezőzombor-Illésházy	2020.09.02	164	10,6	3,03
Hárslevelű	Tolcsva-Kútpatka	2020.09.03	149	12,1	2,94
Hárslevelű	Mezőzombor-Kapi	2020.09.02	178	8,2	3,03
Hárslevelű	Tokaji hegy déli oldala	2020.08.31	161,9	13,5	na.
Sárgamuskotály	Tokaji hegy déli oldala	2020.08.31	220,6	7,875	na.
Kabar	Mezőzombor-Kapi	2020.09.02	218	9,8	3,15

1. ábra A cukor- és savtartalom alakulása partnereink mintáiban

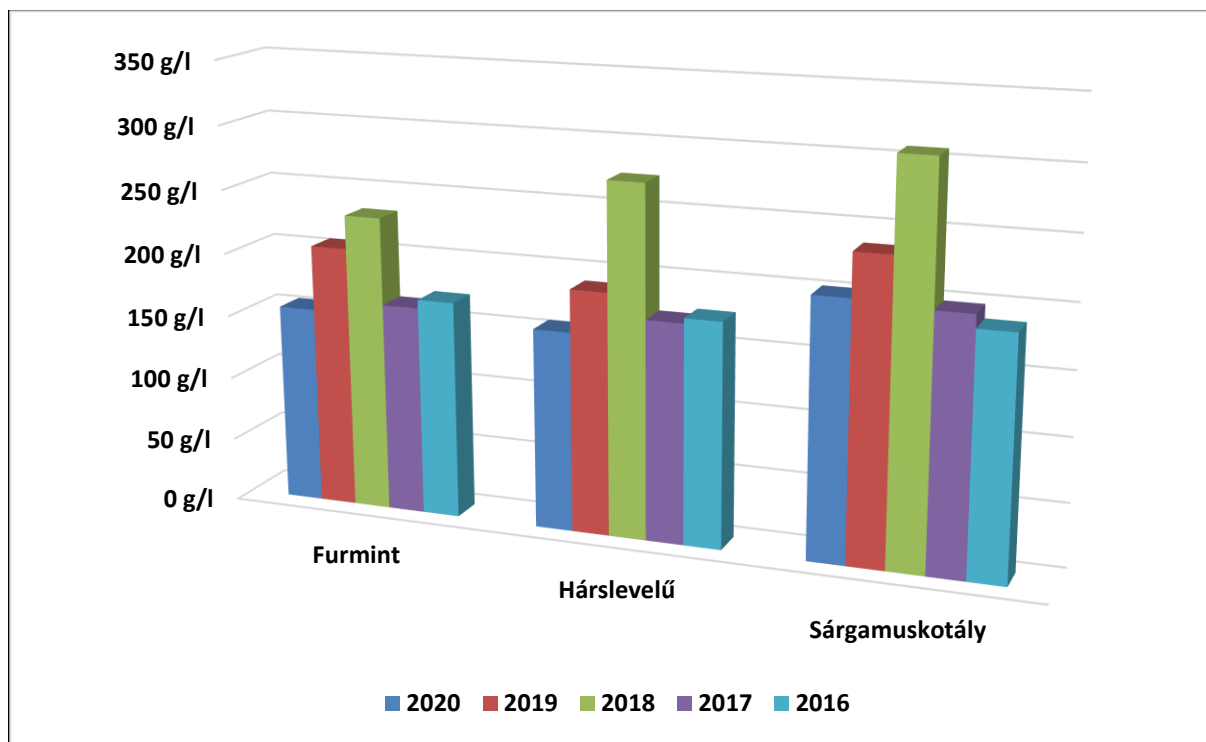
A partnereink esetében kedvezőbb értékeket tapasztalhatunk a Kutatóintézet által elvégzett próbaszüretekhez képest. A magasabb cukortartalmak viszont sokszor ezekben a mintákban is magas savmennyiséggel társulnak. Ugyanakkor a különböző időpontokban elvégzett mintavételek némileg megnehezítik az értékek összehasonlítását, de jól árnyalják a jelenlegi viszonyokat az érésmenetben a Tokaji Borvidéken.

A Kutatóintézet harmadik próbaszüretében 9 mintaterület mustjai kerültek elemzésre, amelyek cukor- és savtartalmának analitikai értékeit mutatja be a 2. ábra.

2. ábra A cukor- és savtartalom alakulása 2020. szeptember 7-én.

A kapott eredmények átlagértékeit is érdemes összehasonlítani az elmúlt évek azonos időszakában mért eredményeivel (3. ábra). Az oszlop diagramokon a hasonló időszakban mért must beltartalmi értékeket lehet a korábbi évekre visszamenőlegesen egybevetni.

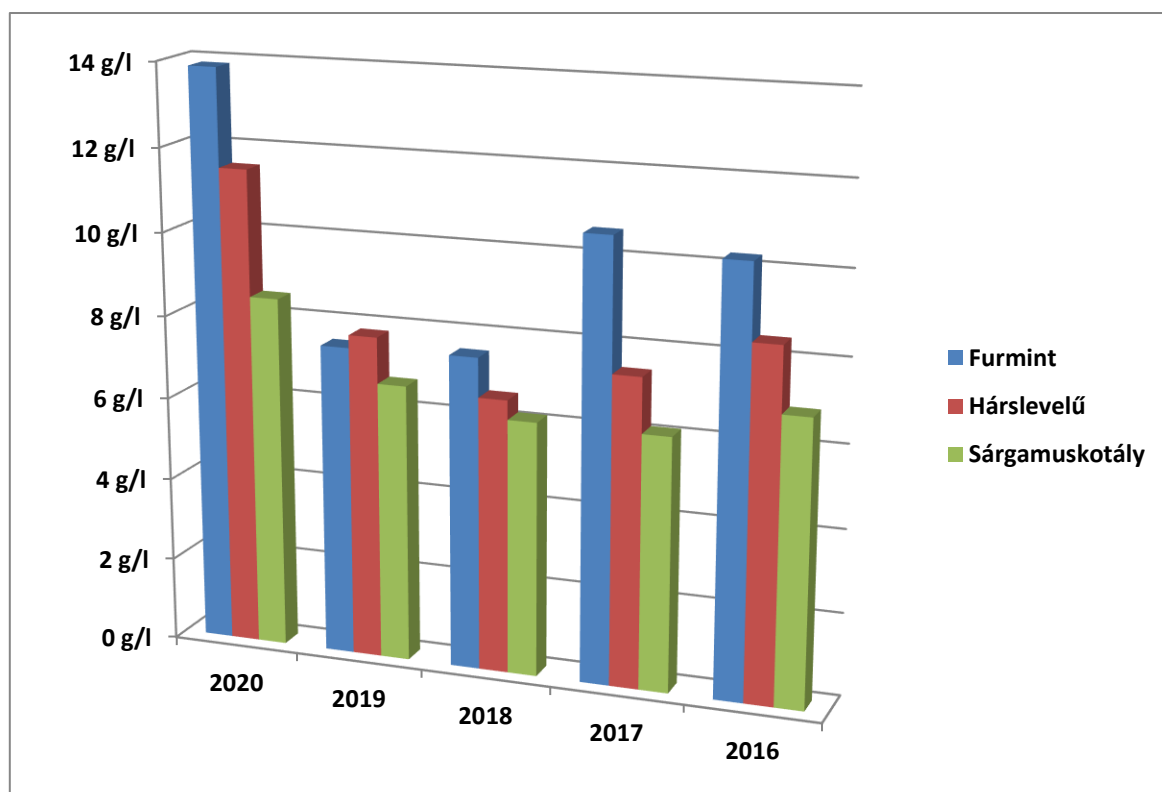
3. ábra A cukortartalom (g/l) átlagos alakulása 2016-2020 között ugyanazon az időszakban.

A Furmint és a Hárslevelű cukortartalma 10-20 grammal marad el a korábbi években mért átlagos értéktől. A Sárgamuskotály minták esetében pedig hasonló a 2017-es évjáráthoz a jelenlegi cukor beltartalom, valamint több mint 10 gramm/literrel magasabb a 2016. évtől. A 2019-es és 2018-as évekhez képest minden fajta jelentősen elmarad az idei év mustjainak cukormennyiségében. Az ábrázolt diagram értékeit a 3. táblázatban is meg lehet tekinteni.

3. táblázat Egyes fajták átlagos cukortartalma hasonló időszakban 2016 és 2020 között.

	2020	2019	2018	2017	2016
Furmint	155,2 g/l	206 g/l	232,3 g/l	164,3 g/l	171 g/l
Hárslevelű	156,7 g/l	190 g/l	274,5 g/l	172 g/l	176 g/l
Sárgamuskotály	201,9 g/l	236 g/l	308 g/l	198,5 g/l	188 g/l

A titrálható savtartalom mennyiségében a cukortartalommal ellentétes értékeket lehet kimutatni. Az átlagos savtartalom értéke minden fajtánál meghaladja a korábbi években analitikailag kimutatott mennyiséget (4. ábra). A Furmint és a Hárslevelű esetében 3, a Sárgamuskotálynál 2 gramm/liter a differencia az előző évekhez képest. Kisebb nagyobb mértékben tompultak a savak a vizsgált területek mintáiban, ugyanakkor még mindig magasabb tartományt képviselnek. Ezeket az összefüggéseket és az átlagértékeket a 4. táblázat tartalmazza.

4. ábra A savtartalom (g/l) átlagos alakulása 2016-2020 között ugyanazon az időszakban.

4. táblázat Egyes fajták átlagos savtartalma hasonló időszakban 2016 és 2020 között.

	2020	2019	2018	2017	2016
Furmint	13,85 g/l	7,49 g/l	7,54 g/l	10,61 g/l	10,26 g/l
Hárslevelű	11,52 g/l	7,8 g/l	6,6 g/l	7,44 g/l	8,45 g/l
Sárgamuskotály	8,51 g/l	6,7 g/l	6,14 g/l	6,12 g/l	6,88 g/l

A Kutatóintézet saját vizsgálata továbbra is lassabban kialakuló cukortartalmat vetít előre a Furmint és a Hárslevelű fajták esetében. Ezeket a méréseket jól kiegészítik a partnereink adatai, amelyekből látszik, hogy vannak érésmenetben előrébb tartó dűlők is. A méréseinkben a Furmint és a Hárslevelű fajták esetében megegyező 149-178 gramm/liter, a Sárgamuskotálynál 199-205 g/l közötti az aktuális cukortartalom. Az mustbeltartalomban az előző héthez képest ez némi „megtorpanást” jelent, mivel gyors cukortartalom béli növekedés kevés helyen mutatkozott. A titrálható savtartalmat vizsgálva viszont észlelhető a savak kisebb-nagyobb mértékű tompulása a bogyókban. Emellett még mindig az átlagosnál magasabb értékeket mutatnak (7,44-14,16 gramm/liter).

A Sárgamuskotály esetében kerülhet sor a szüretre valószínűleg a hónap utolsó harmadában. A Furmint és Hárslevelű fajták kellő érettségére még várni kell, amelyet az aszúsodás folyamata is befolyásolhat majd.

Ezúton köszönjük a partnereinknek, hogy adatszolgáltatásukkal segítették a munkánkat!

Balling Péter

A Kutatóintézet mintavétel módszere:

menyisége: 10 fürt

vizsgált paraméter: cukor és sav tartalom, valamint pH

fürtök kiválasztása: Egy kiválasztott sorban Az 1. Oszloptól balra eső 1.fürt, a 2. oszloptól balra eső 2. fürt, a 3.oszloptól balra eső 3.fürt ....stb. a 10. fürtig. Összesen 10 fürt.

módszer: A fürtök préselésre kerülnek, majd a lebegő tartalom leülepedése után történik a mérés. A Brix fokot mérő digitális refraktométerrel cukor tartalom, laboratóriumban cukor, sav és pH mérést végzünk.

Partnereink mintavételei módszerei eltérőek lehetnek az általunk alkalmazott módszerektől.

I. melléklet: a legutóbbi mintavételek helye és eredménye

